SYDÄN MAALLA

Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät 20.-21.9.2014 Sydänmaankylässä Kärsämäellä

Tervetuloa Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäiville Sydänmaankylään!

Maakunnallisilla kyläpäivillä on reilu kymmenvuotinen historia. Vuonna 2001 vietettiin ensimmäiset Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät Kuusamossa. Tuolloin marraskuinen viikonloppu tarjosi lumisissa puitteissaan uudenlaisen elämyksen kylätoiminnan aktiiveille ja antoi vahvan näytön koillismaalaisesta kylänkehittämistyöstä esimerkiksi muille maakunnan kylille.

Viime vuonna Oulussa järjestettyjen Kyläpäivien jälkeen järjestelyvastuun otti rohkeasti Sydänmaankylän Kyläseura. Kyläpäivien historiassa on Kyläpäivät aiemmin järjestetty suurempien toimijoiden järjestämänä, tällä kertaa yksi pienimmistä tarttui härkää sarvista. Historian tiedostaen on Sydänmaankylässä haaste otettu rohkeasti vastaan ja rakennettu mielenkiintoista ohjelmaa syksyn Kyläpäiville.

Sydänmaankylä on Kärsämäen itäisin kylä, joka kartalta katsottuna sijaitsee keskellä Suomea. Kylän läpi virtaa Kärsämäenjoki, joka on yksi Pyhäjoen latvavesistä. Kylä ja sen asukkaat ovat vuosisatojen varrella tottuneet syrjäiseen sijaintiinsa. Yhteistyö on aina ollut ratkaisu moniin vastaan tulleisiin haasteisiin, joihin kylällä toteutetut kymmenet hankkeet viimeisien vuosien aikana ovat hakeneet ratkaisuja. Yhteistyöstä on haettu voimaa Kyläpäivien suunnitteluun, mukana ovat sekä Kärsämäen kunta että kylät.

Voimakas ja nykyaikainen maa- ja metsätalous ovat perusta kylän muille elinkeinoille, joista matkailu luontopainotteisin oheispalveluineen on kasvattamassa merkitystään. Sydänmaankylässä asukkaita oli enimmillään noin 250 viime vuosisadan puolivälin paikkeilla, tänä päivänä virkeässä kylässämme asuu 80 syvänmaalaista.

Kyläpäivien valmistelut ovat hyvässä vauhdissa ja ohjelma alkaa tarkentua lopulliseen asuunsa. Luvassa on muun muassa viisi mielenkiintoista työpajaa, joissa kyläpäivien vieraat pääsevät itse vaikuttamaan valitsemansa työpajan tuloksiin. Kyläpäiviltä kotiin viemisinä haluamme tarjota uusia raikkaita ideoita kylän kehittämistyöhön sekä iloisesta yhdessäolosta saatua mielenvirkistystä ja jaksamista.

Sydänmaankylä on valmis tarjoamaan elämyksiä, oivalluksia, kokemuksia ja nautintoja,

Tervetuloa Sydänmaankylään ja Kärsämäelle.

Sydänmaan Kyläseura perustettu 1952
KYLÄT Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry.
Kärsämäen kunta 145 vuotta
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

SYDÄN MAALLA

Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät 20.-21.9.2014 Sydänmaankylässä Kärsämäellä

Antimia Tapion ja Ahdin aitasta Tp1

työpajan vetäjä **Jorma Seppälä**

Työpaja toteutetaan Teerikankaan Kivikodalla ja sen ympäristössä. Sykkeestä kodalle on matkaa n 6,5 km.
Työpajan asiantuntijana toimii **Pirkko-Liina Elomaa** Oulusta. Työpajan vetäjä **Jorma Seppälä** esittelee kodan ja alueen, jonka jälkeen ryhmä käy Elomaan johdolla keskustelun syksyisen luonnon antimista. Keskustelutuokion jälkeen ryhmä jakaantuu pienemmiksi partioiksi, jotka lähtevät etsimään luonnontuotteita tehdyn suunnitelman mukaisesti. Kodalle palattuaan ryhmä valmistaa Jorma Seppälän vetämänä eräruokaa keruutuotteista ja ryhmän käyttöön varatuista muista ruoka-tarpeita.(mm. kala, riista). Ohjelmaan sisältyvät kahvit nautitaan kokkauksen lomassa.

Toiminnan lomassa Jorma Seppälä (044 2188 587, www.jahtiin.net/metsästys) kertoo erätoiminnasta Sydänmaankylässä ja siihen liittyneistä hankkeista ja **Jaana Salo** kertoo Kulttuuritontut hankkeesta ja muista Kärsämäellä toteutetuista hankkeista.

Työpajaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä enintään **25 osallistujaa**. Osallistujan varusteena syksyyn sopivat asut ja jalkineet (huomioi sateen mahdollisuus).

Kulttuurista elinvoimaa Tp2

työpajan vetäjä **Esko Vähätiitto**

Työpaja toteutetaan Toteemikukkulalla (0,2 km Syke), Tervalaavulla (1 km Syke) ja Kosteikolla (3 km Syke).
Työpajassa selviää miten kulttuuri on huomioitu Sydänmaankylässä ja Kärsämäellä kylien ja matkailun kehittämistyössä, työpajassa vaelletaan n 5 km polku. Työpajan asiantuntijana toimii taiteilija **Kari Tykkyläinen** Pudasjärveltä (www.tykkylainen.net). Vaelluksen aluksi Tykkyläinen esittelee ja opastaa puun luovaa veistämistä. Oman toteeminsa pääsee toteuttamaan **10 ensin ilmoittunutta** omin varustein ja vakuutuksin. Seuraavaksi polun varrella tutustutaan **jousimetsästykseen**, radalla harrastajat kertovat lajista ja voit päästä kokeilemaan jousella ampumista. Kivipuron laavulla voit tutustua myös tervanpolttoon pienimuotoisella laitteistolla ja saat kuulla tarinan tervan merkityksestä Sydänmaankylälle. Vaelluksen kääntöpaikka on Kivisaaren kosteikko. Kosteikolla kuulet tarinan kuinka aava neva on ajan saatossa muuntunut lintukosteikoksi. Vaellus tarjoaa myös mahdollisuuden tutustua esteettömän luontotoiminnan ratkaisuihin. Kahvitauko pidetään paluumatkalla Kivipuron laavulla.

Vaelluksen aikana kuulet **Esko Vähätiiton (**www.kylakeskus.com**)** kertomana Sydänmaankylän kehitystarinan ja tietoa viime vuosien aikana toteutuneista hankkeista ja **Elina Kopsan** (kulttuuritontut.wordpress.com) kertomana Kulttuuritontut hankkeen tarinan.

Työpajaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä **enintään 35 osallistujaa**. Osallistujan varusteena syksyyn sopivat asut ja jalkineet (huomioi sateen mahdollisuus) toteemin veistäjillä omat varusteet ja vakuutus.

Maaseudun uudet eväät Tp3

työpajan vetäjä **Matti Viitala**

Työpaja toteutetaan Sykkeen isossa salissa ja tarvittaessa muissa yhteisissä tiloissa. Työpajan asiantuntijoina toimivat **Juhani Pihlajamaa** Nivalasta ja **Hannu Kokkoniemi** Haapajärveltä ja **Jukka Koutaniemi** Kuusamosta, **Markus Virkkala** Kaustiselta, jotka kaikki ovat kokeneita liiketoiminnan asiantuntijoita sekä aktiiveja kylätoimijoita. Työpajan tavoitteena on miettiä ja ideoida maaseudun palveluiden uudelleen järjestämistä, miettiä uusia liiketoimintamalleja ja mahdollisuuksia sekä hakea ratkaisumalleja palveluiden toteuttamiseksi huomisen maaseudulla. Työpajan pohdintojen on tarkoitus tukea ja auttaa osallistujien omien kyläyhdistysten tai mahdollisesti omien yritysten liiketoiminnan kehittämisessä mm maaseutumatkailussa. Yhteiskunnassamme on havaittavissa kasvavana trendinä ”paluu maaseudulle” ilmiö, jossa taajamissa asuvat ovat esimerkiksi kiinnostuneita omistamaan osan tuotantoeläimestä / osan pellon sadosta / osan kylän maisemasta. Miten voimmeko vastata tähän haasteeseen?

Työpajassa **Aini Lehikoinen** (kulttuuritontut.wordpress.com) kertoo Kulttuuritontut – hankkeen toiminnasta ja **Matti Viitala** Sydänmaankylän kehittämistyöstä.

Työpajaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä **enintään 30 osallistujaa**. Osallistujan varusteena syksyiset sisä- ja ulkovarusteet, luovuutta ja ennakkoluulottomuutta. Sään salliessa työtä voidaan tehdä myös luonnossa.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Eläimet toiminnan aktivoijina Tp4

työpajan vetäjä **Seija Raudaskoski**
työpajan vetäjä **Eero Raudaskoski**

Työpaja toteutetaan yhteistyössä **Sydänmaan Maatilalomat**-yrityksen kanssa (www.sydanmaamaatila-lomat.net). Työpajan asiantuntijana toimii **Elina Oinonen**, KoirAkat ky Valtimosta (www.koirakatkoirakoulu.fi). Työpajassa tutustutaan eläinten oppimiskykyyn käytännön harjoitusten, asiantuntijaesityksen ja pienryhmäpohdintojen kautta. Saatuja oppeja sovelletaan nuoreen nautaan, hevoseen ja koiraan. Työpajan teemoja ovat lemmikki- / tuotantoeläimen tarpeet oppia elämänsä aikana; mitä eroja eläinten koulutuksessa on, minkälaisin menetelmin eläimiä käytännössä koulutetaan. Työpajassa on mahdollisuus myös kokeilla ratsastusta ohjatusti ja **käytännön tekeminen** on kokonaisuutena korostetusti esillä työpajan toiminnassa.

Toiminnan lomassa **Elina Kopsa** kertoo Kulttuuritontut-hankkeen toiminnasta ja Sydänmaan Maatilalomat yrittäjät, työpajan vetäjät **Seija ja Eero Raudaskoski** kertovat *Syrjäkylillä nuorille enemmän kuin missään – nuorille* -hankkeen kokemuksia lasten ja nuorten toiminnasta eläinten kanssa.
Sään salliessa tutustutaan traktorin lavalta tilan Highlander Cattle-nautoihin laitumella.

Työpajaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä **enintään 25 osallistujaa**. Osallistujan varusteena syksyiset sisävarusteet, luovuutta ja ennakkoluulottomuutta sekä syksyyn sopivat asut ja jalkineet (huomioi sateen mahdollisuus) käytännön harjoituksiin ulkona.

Tutustuminen Kattilakosken Kulttuuriosuuskunnan toimintaan Tp5

työpajan vetäjä **Päivi Väliaho**

Vierailun aikana tutustumme Kattilakosken kulttuuriosuuskunnan toimintaan. Kulttuuriosuuskunnan esittelijät kertovat mm. osuuskuntamuotoisesta kulttuuripalveluiden tuottamisesta, hanketoiminnasta sekä taiteilijaresidenssi- ja EVS-toiminnasta. Lisäksi esittelemme osuuskunnan perustaneiden yhdistysten toimintaa (Suomen Elämäntarinayhdistys ry, Paanukirkon kannatusyhdistys ry ja Taideyhdistys Elsuupa ry). Yhteisöhautomo – hanke kustantaa osallistujille kahvit.

Esittelijöinä: Hanna Karsikas, Helena Alhosaari, Aino Jussila, Aini Lehikoinen ja Anniina Kiiskinen.

Lisäksi vierailla on mahdollisuus tutustua Paanukirkkoon. Hinta 3€

Työpajaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä **enintään 25 osallistujaa**. Osallistujan varusteena syksyiset sisävarusteet, sekä syksyyn sopivat asut ja jalkineet (huomioi sateen mahdollisuus).

Yhteistyötahot

Kyläpäivien vastuullinen järjestäjä on **Sydänmaankylän Kyläseura ry** yhdessä **Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry**:n kanssa.

Kyläpäivien järjestely-yhteistyössä ovat mukana **Kärsämäen kunta**, **Sydänmaan Kyläosuuskunta**, **Sydänmaan Maatilalomat**, **Porkkalan Kyläseura** sekä **Saviselän kyläseura, Kulttuuritontut – hanke, Kattilakosken kulttuuriosuuskunta**, **Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Haapaveden Ammattiopisto, Pyhäjärven Nuorisoseura.**

SYDÄN MAALLA

Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät 20.-21.9.2014 Sydänmaankylässä Kärsämäellä

Ohjelma Kyläpäivillä

Lauantai 20.9.2014 Syke, Sydänmaankylä, Sykkeentie 40

10 ->	Saapuminen Sydänmaankylään ja ilmoittautuminen, majoittuminen Sykkeessä majoittuville
11 – 12	Keittolounas
12 – 13	Tervetuloa Sydänmaankylälle, **Matti Viitala**, puheenjohtaja Sydänmaankylän Kyläseura Tervetuloa Kärsämäelle, **Riitta Hokkanen**, kunnanjohtaja, Kärsämäen kunta Ohjaus päivän tapahtumiin, **Matti Viitala,** lähtö työpajoihin klo 13 mennessä
13 – 17	Työpajat ennakkoilmoittautumisen mukaisesti, työpajoista tarkemmat kuvaukset tuonnempana.

Antimia Tapion ja Ahdin aitasta

Kulttuurista elinvoimaa

Maaseudun uudet eväät

Eäimet toiminnan aktivoijina

Tutustuminen Kulttuuriosuuskuntaan

➔ 17	Paluu työpajoista Sykkeeseen klo 17 mennessä
17 – 20	Sauna (jatkuvalämmitteinen), naisten vuoro -> 18.30, miesten vuoro 18.30 – 20.00
18 – 20	Päivällinen Sykkeessä, erikoisruokavaliot huomioidaan mahdollisuuksien mukaan
20 – 22	Naurattava iltapuhde, Syke iso teltta. juontaa **Erkki Hartikainen,** laulua, leikkiä, kisailua sekä karaoke Syke-salissa Pyhäjärven Nuorisoseura / **Hannu Lamminaho**.
22 ->	Savusauna 5€/hlö, max 15 hlöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Naiset 22 – 23.30, miehet 23.30 ->
17 - 23	Kioskista virvokkeita ja naposteltavaa (suolaista ja makeaa), **Porkkalan Kyläseura ry**

Sunnuntai 21.9.2014, pääjuhla Saviselän koulun juhlasali,

➔ >10	Siirtyminen Saviselän koululle, juhlasaliin, **Jylhänperäntie 20**
10 – 13	Avaus, **Keijo Pylväs**, puheenjohtaja Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry., tilaisuuden juontaja Maakunnalliset kylätoiminnan huomionosoitukset, **PP Kylät ry** Sytyn, Suomen kylätoiminnan tervehdys, **Eero Uusitalo,** puheenjohtaja Kylätoiminta Kärsämäellä, **Tuukka Kuisma,** kunnansihteeri Kärsämäen kunta Asiantuntija esitelmä eläinten opettamisesta **Elina Oinonen**, yrittäjä, KoirAkat ky Teatteri ryhmä Hehku Kyläpäivien päätössanat, kyläluudan luovutus, **Matti Viitala**, puheenjohtaja Sydänmaankylän Kyläseura Maakuntalaulu, **Kymmenen virran maa**
13 -	Päätöskahvit, suolainen kahvileipä, **Saviselän kyläseura ry.** **Hyvää ja turvallista kotimatkaa**

Valtakunnallinen kylähullu nro 12 **Heikki Kumpula** Kuusaalta Haapajärveltä on mukana kyläpäivillä molempina päivinä.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus